

Nikola Macháčková: Fyzické projevy při kontaktu s Jiným ve vybraných ságách o dávnověku a rodových ságách
Bakalářská práce, FHS UK 2016
Posudek vedoucího práce

Předkládaná bakalářská práce zkoumá podrobně čtyři islandské rodové ságy a hledá v nich, jak se u postav projevuje setkání s různými aspekty Jiného světa. V úvodu seznamuje autorka čtenáře se situací na Islandu ve středověku a se stylistickými i tematickými specifiky rodových ság a ság o dávnověku. Dále na základě sekundární literatury volí určité vymezení Jiného a stanovuje, na jaké emoce resp. jejich fyzické projevy se soustředí. Hlavní částí práce je samostatná detailní analýza zvolených ság. V kapitole 3 autorka vybírá ze čtyř zvolených ság tři fenomény související s Jiným světem (mrtvé, vědmy a berserky) a popisuje reakce postav. Vlastní výsledky pak prezentuje v kapitole 4, kde analyzuje emoce postav při těchto setkáních, a v kapitole 5 a 6, kde shrnuje fyzické projevy těchto emocí. V závěru práce pak shrnuje rozdíly mezi oběma ságovými žánry.

Práce celkově působí dobrým dojmem a ukazuje na schopnost samostatné práce literárním textem i s cizojazyčnou sekundární literaturou, které je dostatek, byť je omezena na anglickou jazykovou sféru.¹ Z práce je jasně vidět, že se studentka podrobně seznámila s dobou a literaturou, o níž píše, a že zvolené texty detailně s daného hlediska prozkoumala a vytěžila z nich maximum. Jediné, o co je třeba se stále snažit, je jasnější strukturace a odvážnější formulace hlavních myšlenek.

K úvodu lze namítnout, že otázka historicity ság není totožná s otázkou jejich ústního/psaného původu (s.2). I pokud by ságy byly výtvozem autorů 13.století, mohou právě o této době zprostředkovaně vypovídat, a naopak, předchozí ústní tradice není zárukou zachování faktů relevantních z hlediska moderní historie. Nicméně tuto otázku však v rámci dané práce, která je literární analýzou, nelze metodologicky vůbec řešit. Vzhledem k svému tématu práce přesahuje i do oborů dalších, zejména psychologie a religionistiky, a tam by bylo jistě možné diskutovat o jednotlivých zvolených pojmech. Výběr „základních emocí“² není jistě jediným v rámci psychologické literatury, stejně jako obecných diskusí o povaze Jiného je religionistická literatura plná a citované práce představují samozřejmě její nepatrný zlomek. Nicméně se domnívám, že u pojmu Jiné i u klasifikace emocí je v rámci bakalářské práce ohraničení tématu a zvolení jedné z existujících definic adekvátním řešením.

¹ Lze jen litovat nevyužití německé sekundární literatury, což zde nelze chápat jako výtku, ale jako apel, že v tomto oboru se bez alespoň pasivní znalosti němčiny studentka o mnoho ochudí.

² S. 6: „Mezi šest základních emocí patří“...

Po formální stránce je práce pečlivě zpracovaná, snad jen pozor na tabulky: někdy jen jedno písmeno na řádku, či občas nejasná formulace toho, co je myšleno fyzickým projevem.³ Obecně je poněkud nejasné rozdělení na fyzický projev a řeč těla, nejen v tabulce, ale v daných kapitolách. Někdy narazíme na chybnou interpunkci či stylisticky nevhodnou formulaci.⁴

Závěrem lze konstatovat, že autorka detailně a pečlivě analyzovala projevy emocí ve vybraných žánrech ság. Fyzickým projevům emocí prostoru věnováno méně, ale i tak práce přesahuje běžný rozsah bakalářských prací. Autorka předkládané práce podrobně zpracovala vybrané ságy a dokázala se zorientovat v časově i myšlenkově vzdáleném kontextu, proto práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako „výbornou“.

Marie Novotná, Praha 22. 5. 2016

³ S. 18: fyzický projev „pastýř“

⁴ S.40: „...nám vyjde to samé jako McKinnelovi...“